

HANS SCHRIEKEN

‘Continuïteit in opbrengsten en prijzen

Met een beduidend mindere oogst van vooral zijn LA's en Aziaten kan Schrieken Lelies BV (Lemelerveld) niet in alle gevallen de voorverkochte aantallen en maten leveren. Dat geeft veel gedoe, zegt Hans Schrieken. En als je het merendeel voorverkocht hebt, profiteer je nauwelijks van de huidige stijgende prijzen. ‘Continuïteit in de opbrengsten en de prijzen is het beste voor de kweker en de exporteur.’

Tekst en foto's: Gerrit Wildenbeest

Hans Schrieken: 'mei te koud, juli te heet, augustus en september te nat'

Hans Schrieken is een van de pioniers van de Overijsselse lelieteelt. De oorspronkelijk uit West-Friesland (De Gouwe) afkomstige Schrieken 'emigreerde' in 1981 naar Lemelerveld. 'Ik wilde wat voor mezelf hebben'. In 1986 begon hij met een hoekje lelies op advies van zijn goede vriend, later contractgever en bekend lelieteeler Hans Langedijk, eveneens van De Gouwe in Hoogwoud. Die deden het geweldig en al heel snel groeide het areaal uit tot zo'n 40 hectare contractteelt en geleidelijk ook steeds meer eigen teelt. Anderen in de omgeving keken het kunstje af en de kiem voor het huidige areaal van enkele honderden hectares Overijsselse lelieteelt was gelegd. Vanaf 2006 besloot Hans van contractnemer zelf contractgever te worden. Een aantal redenen lag daaraan ten grondslag. De eigen teelt was in de loop der jaren al belangrijker geworden. 'En als je alle facetten van de lelieteelt in eigen hand wil houden, moet je nog groter worden met alle hoge investeringen die daarbij horen'. Daarbij kwam dat in de directe kleinschalige agrarische omgeving steeds minder geschikt lelieland was te vinden.

SAMENWERKING

Anno 2010 teelt Schrieken het merendeel van zijn 48 ha lelies 'op afstand' via contractteelt in de buurt van Vroomshoop, Friesland en Drenthe. Tot voor kort werden er ook nog enkele hectares in Chili geteeld, maar die heeft Schrieken afgestoten. "Dat werd te veel een ver-van-mijn-bed-show'. Sinds twee jaar zit hij in een samenwerkingsverband met drie andere lelieteelers: Huetink Bloembollen BV (Lemelerveld), Reiling Lelies (Daarlerveen) en De Weerd in Raalte. Samen teelt dit viertal zo'n 275 ha lelies (contract en eigen teelt). "Tot twee jaar terug rooiden en verwerkten we alles zelf, nu gaat dat in samenwerking met hen'. Die samenwerking is geïntensiveerd na de brand vorig jaar april, die een groot deel van de schuurruimte van Schrieken Lelies BV is de as legde. "Van weerskanten bevalt het tot nu toe goed, het wordt er zeker niet duurder op'.

Het sortiment van Schrieken Lelies BV bestaat uit zo'n 15-16 hectare LA's en Aziaten en ruim 30 hectare Orientals, OT's en LO's. In het wit

zijn 'Santander', 'Siberia' en 'Casablanca' enkele grotere soorten, in het roze zijn dat onder andere 'Medusa', 'Mabel' en 'Marlon'. Andere belangrijke soorten: 'Visa Versa' (OT), 'Dordogne', 'Lake Carey' en 'Legend'. Schrieken teelt ook nog een vijftal potorientals (onder andere 'Pimento') plus enkele Orientalsoortjes die hij exclusief heeft. "Dat wordt wel steeds gevaarlijker. Je ziet dat kopers minder gemakkelijk instappen in soortjes waar weinig van is". Schrieken investeert regelmatig in nieuwe soorten, al vindt hij dat er altijd nog te veel nieuwelingen op de markt worden gezet, die niet echt een verbetering zijn. Goede verwachtingen heeft hij van onlangs aangekochte soorten als 'Mabel', 'Marlon' en 'Santander'. Datzelfde geldt voor de OT's 'For Ever' (Marklily) en 'Zambezi' (Mak). "Die zijn sneller in de kas, dat is een positief punt. Maar of het echt wat wordt, dat weten we natuurlijk nog niet". Schrieken is tegenwoordig deelnemer in verschillende kwekersverenigingen en vindt dat een goede manier om een nieuw soort verantwoord in de markt te zetten. "Dat geeft ook duidelijkheid naar de handel.

en beste voor kweker en exporteur'

Maar de groep moet niet te groot zijn, een man of vijf dat werkt het beste."

OOGST 2010

Over het groeiseizoen 2010 merkt hij op dat er door de winter met veel sneeuw nog laat werd geplant. Vervolgens was mei te koud, juli te heet en augustus en september te nat. Vuur werd daardoor een fors probleem. Met het rooien is de eerste week van oktober begonnen, twee weken eerder als normaal. "Het gewas was er aan toe, het was vroeg afgestorven, misschien door het vele water. Hans hoopt rond 15-20 december alles uit de grond te hebben, maar niets is zeker. "Daarover moet je maar niet teveel vragen stellen. De weermensen praten nu over vorst en sneeuw". Zo bang voor een beetje vorst is hij overigens niet. "We hebben ook nog vijf ha tweejarigen, die blijven ook de hele winter staan". En als de vorst echt doorzet, dan zit er niets andere op dan met stro te dekken.

Door het matige tot slechte en korte groeiseizoenen, vallen de opbrengsten tegen: ten opzichte van een normaal groeijaar met zo'n 15 procent bij de Aziaten en LA's. Vergeleken met vorig jaar ligt dat percentage nog veel hoger, maar dat was dan ook een echt topjaar. Schrieken heeft het idee dat de Orientalopbrengsten minder tegenvallen en dan die van de LA's/Aziatische groep. Daarbij zijn er hele grote afzwaaiers, die waarschijnlijk met de grond te maken hebben. "Op een perceel in Daarle is de opbrengst super, maar de LA's op een perceel hier in Lemelerveld brengen haast niks op".

Sorteren en tellen in de schuur van Schrieken Lelies BV

GETALLEN

Ooit waren kwekers blij met een hoge opbrengst, in de kritische markten van tegenwoordig betekent een overvloedige oogst vaak sterk dalende prijzen. Omgekeerd geldt dat de mindere lelieoogst 2010 die iedereen verwacht momenteel leidt tot fors duurdere bollen. Van Schrieken hoeven deze schommelingen allemaal niet zo. Vorig jaar waren de bollen nog niet aan de straatstenen te slijten, nu is er vooral in de dikke maten een tekort. "Dat geeft veel problemen, het werkt niet lekker. Voor ons als kweker en voor de export is continuïteit in de opbrengsten en de prijzen het beste. Maar het is in dit vak nu eenmaal hollen of stilstaan,

daar verander je niks aan". Schrieken heeft zo'n 85 procent van zijn bollen voorverkocht. Het nu al we duidelijk dat hij niet alle aantallen of de juiste maten kan leveren. Dat leidt soms tot heftige gesprekken met de afnemers, het is 'bijna nooit goed'. Zijn voorlopige conclusie over dit seizoen: gevoelsmatig – niet alle Orientals zijn gerooid – vallen de Orientalopbrengsten niet tegen en zal hij in deze categorie wel redelijk draaien. Voor de LA/Aziatische groep is zijn oordeel niet positief. Oké, degene die gegokt heeft en niet heeft voorverkocht heeft een keertje geluk met de hogere prijzen. Maar als je zoals Schrieken 85 procent hebt voorverkocht en moeite hebt om je aantallen te leveren heb je daar weinig aan.

Het rooien van 'Conca d'Or' op een perceel in de omgeving van Raalte van samenwerkingspartner De Weerd

Niet dat Schrieken zich daar nu zo druk om maakt. Terwijl het toch de drukste tijd van het jaar is, staat Schrieken uw verslaggever ontspannen te woord. Na een kwart eeuw in het lelievak heeft hij alles wel gezien. In de goede jaren hebben hij en zijn vrouw Hermien – zonder haar administratieve kennis had het bedrijf zich nooit zo kunnen ontwikkelen zegt hij nadrukkelijk - het nodige opzij gelegd. Ze kunnen wel tegen een stootje. Even meerijden voor een foto? Geen enkel probleem. Hij geniet van het lelievak, dat is duidelijk. Dat de jonge ondernemers van tegenwoordig alsmat groter willen, hij kijkt er soms met verwondering naar. "Het worden fabrieken, ik ben nog meer van de oude stempel, ik wil de bollen nog voelen". Of er nog een opvolging komt van zijn bedrijf is nog niet duidelijk. Zoon Roy draait al meerdere jaren mee tijdens de drukke periodes, maar is meer gericht op de technische kant van het bedrijf.